

Opruimen:

Hoe kan je kinderen leren om op te ruimen?

1. Kinderen kijken op naar volwassenen

Ze doen graag alles na. Kleine kinderen spelen daarom maar wat graag winkeltje, 'koken-eten' of doktertje. Ze kopiëren gewoon het gedrag dat ze zien. Bij grotere kinderen zie je dat in de manier waarop ze met hun schoolwerk omgaan. Doen ze dit uit zichzelf, contentieus, of blijven ze het onverschillig op een hoopje smijten? Herken jij dat van hoe je de administratie beheert? Bij opruimen zit het zo; wat ze van thuis uit meekrijgen, zullen ze hun hele leven meedragen. Ook hun zin voor orde en structuur. Dus als je hen wil leren opruimen, dan zal je daar zelf ook wat voor moeten doen.

2. Hoe zit het bij jou met opruimen?

Kijk eerst eens naar jezelf. Hoe ruim jij iedere dag op? Verleg je jouw spullen gewoon naar een andere plek? Of berg jij alles netjes op na gebruik? Prop jij alles maar in kasten of liggen jouw spullen ook daarin op een geordende wijze? Loop je al snel achter jouw eigen rommel aan of zit een dagelijkse korte opruimronde in jouw routine? Als je zelf niet begint met het opruimen van jouw spullen, bestaat er weinig kans dat jouw kinderen het wél vanzelf gaan doen.

3. Ieder kind kan leren opruimen

Als je zelf al een aantal goede gewoontes hebt qua opruimen, komt het er op aan om dit over te brengen op jouw kinderen. Dit doe je echter niet door hen alles uit handen te nemen. Natuurlijk gaat het sneller als je het zelf doet, maar jouw kind leert dan niets. Je kan dan ook niet verwachten dat hij het wél zelf gaat doen als jij ineens beslist dat hij er op een bepaald moment wél oud genoeg voor is. Soms ga je jouw kind nog moeten helpen bij het opruimen. Beginnen met iets om hem de taak te laten af maken. Een grote opruimklus in kleinere klussen opdelen. Letterlijk het voorbeeld geven. Toch geef je jouw kind best zo vroeg mogelijk de verantwoordelijkheid voor zijn eigen spullen.

4. Geef je kind beslissingsrecht over zijn speelgoed

Kijk naar je kind. Waar speelt jouw kind mee? Wat blijft onaangeroerd staan? Stel hen ook van jongs af aan vragen zoals 'waarom speel je niet met dit item?' of 'als jij dit niet meer mooi vindt, kan je het misschien weggeven aan iemand die er wel nog wat aan heeft?'. Dit zijn vragen die jouw kind later gaan helpen. Een kind moet immers leren beslissingen nemen. Speelgoed is het eerste waarover zij dat beslissingsrecht kunnen hebben. Geef het hen dan ook.

5. Beperk het échte 'speelgoed'

Kinderen hebben geen overvloed aan speelgoed nodig om te kunnen spelen. Creativiteit en inventiviteit met minder spullen zijn minstens even belangrijk. Kinderen met een teveel aan speelgoed hebben de neiging om zich te vervelen. Door het overaanbod kunnen ze niet meer kiezen. Wissel daarom het speelgoed af. Berg de helft van het speelgoed voor een bepaalde tijd op waar de

kinderen er niet bij kunnen. Minder speelgoed betekent ook automatisch minder opruimen voor de kinderen.

6. Ruim samen op

Maak tijd om – afhankelijk van de leeftijd – samen met je kind op te ruimen. Heb je een peuter of een kleuter dan kan dit zelfs op een speelse wijze. Voor het eerst x-aantal blokken terug in de bak leggen, bijvoorbeeld. Of door de knutselspulletjes samen op te bergen nadat er een mooie plaats is uitgezocht om de knutselwerkjes zelf tentoon te stellen. Bij een kind van lagere schoolleeftijd of pubers kan je zeggen dat er eerst moet opgeruimd zijn voordat ze iets anders kunnen gaan doen. Zo leren ze dat opruimen tijd kost waardoor ze leren te organiseren en te plannen.

7. Bepaal het tijdstip van opruimen

Wanneer je gaat opruimen is uiteraard afhankelijk van gezin tot gezin. Besef wel dat je het opruimen best doet op een vast moment. Telkens de kinderen met iets gespeeld hebben voordat ze iets anders mogen uit halen. Of iedere avond voordat ze gaan slapen. Als je dat steeds herhaalt, wordt opruimen ook voor jouw kinderen een gewoonte die ze na een tijdje automatisch gaan toepassen.

8. Zorg voor logische opbergplekken

Hou het eenvoudig. De spelletjes bij elkaar, knutselstukken bijeen, autootjes in een bak en de poppen allemaal samen in een hoek. Zorg hierbij dat alles in 1 ruimte opgeborgen wordt. Een kind leert hierdoor overzicht te krijgen over al zijn spullen.

9. Maak herkenbare categorieën

Als je kleine kinderen hebt, kan je een foto nemen met de inhoud van iedere legger in de kast of iedere bak waarin speelgoed thuis hoort. Plak deze op de plek waar elk van de categorieën moet opgeruimd worden. Zo weten ook de kleintjes snel waar alles thuis hoort.

10. Losse prulletjes

Wat doe je met alle kleine prullen die kinderen vaak krijgen bij een traktatie? Wees je eerst en vooral bewust dat kinderen net deze prullen dikwijls waardevolle schatten vinden. Maak er daarom speciaal een bewaarplaats voor: een schoenendoos die jouw kind eerst mooi mag versieren, wordt zo een eigen schatkist. Maak dan de afspraak dat de kleine spulletjes steeds daar opgeborgen worden. Zeg je kind ook wat jij ermee doet als je die losse prulletjes ziet rondslingeren. Gooi je het zonder pardon weg?